

A licencszerződés: a magánjogi kodifikáció vesztese?!

Absztrakt

Előadó:

dr. Gál István
PhD hallgató
SZTE – ÁJTK

Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék

Konzulens:

Dr. Görög Márta
egyetemi docens
SZTE – ÁJTK

Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszék

Jelen kutatás célja annak a kérdésnek a vizsgálata, hogy a mai kereskedelmi élet egyik kiemelkedő jelentőségű szerződésének tartott licencszerződés milyen okok folytán maradt ki a magánjogi kodifikációból. Vajon tényleg a kódexen kívül a helye, vagy csak absztraháltságának foka eredményezte azt, hogy az új Ptk. Javaslat készítői által meghúzott határon kívül rekedt?

A fenti kérdés megválaszolása csak a licencszerződés tartalmának és jellemzőinek fokozatos kibontása révén lehetséges. Ennek során egyrészt megvizsgáljuk azt, hogy az eredetileg a szerzői jogi és iparjogvédelmi törvényekben (a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. 42-57/D. §, a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. tv. 27-30. §, a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról 1997. évi XI. tv. 23-26. §) gyökerező kontraktus kiragadható-e ezekből a jogszabályokból, másrészt létezik-e a szerződésnek egy olyan lényegi magva, amely a speciális részletszabályoktól függetlenül alkalmas a kódexbe foglalásra.

A vizsgálódás során az egyes licencszerződés típusok meghatározásával el kell határolni az intézmény azon általános, s valamennyi vállfajára jellemző szabályait, amelyek a magánjogi kódexben helyt nyerhetnek, továbbá azon speciális, csak az egyes típusokra jellemző ismérveket, amelyek továbbra is a külön jogszabályokban maradhatnak.

A kutatás során meg kell vizsgálni azt, hogy az intézményre vonatkozó rendelkezések, ill. azok egy részének Új Polgári Törvénykönyvbe helyezésével még biztosítható-e a kódex szabályozásának egységessége, vagy az ilyen módon történő rendezéssel már túllépnék azt a kényes határt, amelyen túl a kodifikáció előnyei helyett, annak hátrányai dominálnak.

A vizsgálódás végeztével levonhatjuk azt a következtetést, hogy a kutatás tárgyát képező licencszerződést gazdasági jelentőségénél fogva az elméleti (kiemelten: Faludi Gábor: A licencszerződés, Polgári Jogi Kodifikáció 2008/2.; Lontai Endre: A licencszerződések alapvető kérdései, Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, 1978.; Dr. Bogsch Attila: Iparjogvédelmi kézikönyv, Szarka Ernő (szerk.), Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Budapest, 1994.) és gyakorlati élet immár olyan mértékben kimunkálta, hogy az rendelkezik azokkal a tipikus szerződési elemekkel, amelyek révén az Új Polgári Törvénykönyvben helyt kaphat. Tekintettel arra, hogy a bírói gyakorlat a kötelmi jog általános szabályait a licencszerződésekre eddig is következetesen alkalmazta (Legf. Bír. Pf. I. 20.726/1981., Legf. Bír. Pf. IV. 20.989/1983., Legf. Bír. IV. 21.191/1982.), a fenti megoldás biztosítaná a korábbi gyakorlat jogszabályi szinten történő szentesítését.

Mindezeket összegezve a licencszerződés szabályozása, tehát, a Faludi-féle koncepciónak helyt adva, kétszintűvé válna: az általános szabályokat a kódex egyes szerződések része, míg az egyes licencszerződésekre vonatkozó speciális szabályokat a külön törvények rendeznék.

Figyelembe véve, hogy a licencszerződés a polgári jog egyik legdinamikusabban fejlődő jogterületének tekinthető szellemi alkotások jogának lényegi és a gyakorlat által is preferált szerződése, a magánjogi reformot megtestesítő Új Polgári Törvénykönyvben történő szabályozása immár az intézmény gazdasági súlyához mért szintű rendezését eredményezné.